

Akutagawa Ryunosuke

Tay đạo chích hào hiệp

Dịch giả : Văn Lang Tôn Thất Phương

Trời mới sang Thu, nắng chiều đã muốn tắt nhưng còn vương vẩn, từ mặt tiền của lữ quán Izuya nhìn ra bên bờ lớn vẫn còn thấy được những tia nắng vàng làm sáng ửng cả một khúc sông.

Trên gác của lữ quán, có hai người đàn ông ngồi đối ẩm thấy rất tương đắc. Cả hai đều có vẻ là dân quen mùi cờ bạc, ham trò lui tới chỗ mua vui. Một người thì da ngăm ngăm, dáng chắc thịt nhưng hơi đầy một chút, mình mang chiếc kimono mỏng, bên trên khoác thêm một chiếc áo dày kiểu cổ, làm cho anh ta trông càng thêm vẻ lao khổ của một người từng trải phong sương.

Người kia thì trắng trẻo, hơi nhỏ con, mình xăm đầy hình chàm, nhiều đến độ thấy lộ ra tới tận cổ tay. Đã thế mà còn mặc tấm kimono cũ đến nổi bạc phếch, cái dây thắt lưng có in hình những hột tròn tròn thì lại quấn đến mấy vòng lộn xộn, làm cho anh ta thấy không hùng dũng mà còn đầy vẻ lố lăng của một tay anh chị cỡ cò con quen sống bê tha. Anh ta luôn luôn kính cẩn kêu người kia là “đại ca”. Hai người trông khoảng trạc tuổi nhau, cho nên đối với nhau có vẻ như chỗ bạn bè hơn là người dưới kẻ trên,

cách thù tạc mời mọc nhau thấy rất vui vẻ.

Bên ngoài, trời tuy đã vào Thu nhưng vẫn còn ấm như những ngày cuối Hạ. Sau dãy tường thấp ở bờ bên kia, bóng mặt trời còn đỏ ối, ánh nắng chiếu sang còn nồng nã trên mấy nhánh liễu thướt tha trải dọc ven sông. Bên trong căn gác của lữ quán cũng có vẻ gì như chút luyến lưu những ngày về trước, mọi vật vẫn như còn mang hơi hướm của một thời cũ chưa dứt bước đi qua. Tuy cách trang trí của những cánh cửa đã đổi thay với lớp giấy dán màu trắng mỏng, nhiều thứ khác hẳn như vẫn còn giữ được vẻ ngày xưa: bên này có bức màn treo kiểu iyo, bên kia còn bức tranh thủy mặc vẽ hình con rồng cuộn. Trong chiếc khay để giữa hai người đàn ông, mấy món đồ nhậu cũng toàn là những thứ vốn từ lâu quen thuộc. Thỉnh thoảng vài làn gió từ khe nước xa xa thổi xuống, tuy mang theo ít nhiều hơi ẩm nhưng không đủ lạnh để cho người ta có được cảm giác thực sự của mùa Thu. Cho nên anh chàng da hơi trắng trẻo để áo hở toạc ra hết nửa lồng ngực, phô ra cả sợi dây chuyền bằng bạc lòng thòng dưới cổ. Anh ta đang nói gì nhỏ nhỏ với anh kia, mắt vẫn liếc chừng để nắm chắc là cô gái hầu bàn không nghe được. Một lát sau, có vẻ như bàn luận đã xong xuôi, người đàn ông da ngăm ngăm khoan thai đưa chén rượu sang mời bạn mình, rồi cúi xuống rút

hộp thuốc lá trong người ra và nói:

- Chuyện vừa bàn thì cứ thế đã nghe! Ồ, vậy mà đã ba năm, nay mới về Edo này lại!

- Bây giờ đại ca mới về là trễ đó chứ. Có anh, đám tụi em vui đã đành, hết thấy dân Edo ai cũng mừng rơn!

- Nói mừng thì chỉ có mỗi mình chú thôi chứ ai!

Chàng nhỏ con nhìn đắm đắm vào mắt người kia, cười hô hô:

“Anh cứ nói vậy! Thử hỏi bà chị ấy đó, xem có đúng không?”

Đôi môi đang ngậm chiếc tẩu thuốc lá bạc của người đàn ông nở ra một nụ cười héo hắt “Chú mày thì cứ toàn chuyện đâu đâu!”

Nói xong, anh ta đổi sang giọng nghiêm trang:

- Nhưng mà trong ba năm mỗ đây đi vắng, có vẻ Edo đổi thay cũng dữ!

- Phải, đổi nhiều, mà cũng chả đổi gì. Khu chị em ta bây giờ ế khách, vắng teo!

- Nói nghe như mấy ông bà già, hể cái gì thuở xưa thì nhất!

- Chỉ có thằng em này là không đổi gì hết, lúc nào cũng nghèo!

Vừa dứt câu, anh ta vói tay ra nhận thêm chén rượu, rồi đưa lên ực một cái, làm tràn ra cả mép. Gã lấy ngón tay vuốt vuốt, rồi nhướn mày lên nói như phân bua:

- So với bây giờ thì ba năm trước cứ như thiên đàng không bằng. Ngày đại ca, hồi đó, khoảng lúc anh rời Edo lần rồi, trong dân hành nghề mà thuộc hạng chiến có tay Nezumi Kozo, tuy không

đến cỡ siêu như Nishikawa Goeimon ngày xưa nhưng cũng là dân ngon thứ thiệt, anh có biết không?

- Không ngờ lại có đĩa dăm gom thẳng này vô cùng bộn với tụi lưu manh trộm cắp! Chú mày coi bộ bốc dữ rồi há?

Người mặc áo khoác mới nói xong bỗng sắc hơi thuốc phải ho khan một tiếng, nhưng trên môi vẫn giữ nụ cười buồn. Anh kia thì đang hăng hái, nốc thêm một chén nữa rồi nói:

- Người như ông đó chắc không còn đâu. Dân trộm vặt thì đầy ra, lấy chổi quét cũng không hết, nhưng tay ngon cỡ bự như thế thì chẳng còn nghe gì nữa.

- Máy thứ đó, không nghe đến thì càng tốt chứ sao? Nhà chẳng chuột dơi, nước không đạo tặc; trộm cỡ bự, chả có lại càng hay.

- Phải, phải đó đại ca. Không có trộm thì còn gì bằng!

Người nhỏ con lại rót thêm một chén rượu, đưa lên mời người kia làm hai cổ tay lộ ra đầy vết chàm trở màu chàm. Anh ta tiếp lời:

- Em cũng lạ đời, nghĩ tới cái thuở đó... thấy sao cứ khoái một vài người ăn trộm. Hồi nãy mới nói cái tên Nezumi Kozo đó, phải là dân thứ dữ mà bụng dạ hào hiệp, đúng không đại ca?

- Đúng chứ, đi mê bọn ăn trộm thì chỉ có mấy đứa cờ bạc!

- Trời đất, nói vậy nghe kệt anh em quá đại ca!

Nói xong, anh chàng nhỏ người như cụt hứng, ngồi xuội lơ, nhưng rồi lại lên tiếng:

- Có ai bênh vực hay ngưỡng mộ chi mấy cha ăn trộm! Nhưng nghe đầu tay này dám ăn hàng đến tận trong dinh mấy ông tướng, bê hết tiền bạc trong tủ đem ra ngoài cho bà con nghèo mới đáng nói chứ. Xấu hay tốt là chuyện khác nhưng đã đi ăn trộm rồi thì nên làm như thế, để âm đức lại mà chuộc bớt lỗi mình.

- Ủ nhỉ, nghe cũng có lý! Cái gã Nezumi Kozo đó thế mà may, không hiểu sao lại được thế lực của họ Hadakamatsu ở vùng Kaidai che chở. Đồ ăn trộm mà số cũng hên!

Anh chàng da hơi ngăm ngăm vừa nói xong bèn rót thêm rượu định mời anh kia, nhưng hình như nhớ ra được điều gì nên tươi nét mặt ra, cười rồi nói tiếp:

- Mà này! Có chuyện hay hay cũng liên quan tới gã Nezumi Kozo nhưng kỳ cục lắm, bây giờ nghĩ lại còn thấy buồn cười.

Dứt câu xong, anh ta đưa cái điều lên môi rít một hơi, rồi vừa thả nhẹ cho khói thuốc bay ra vừa bắt đầu kể.

o o o

Việc này thì cũng đã ba năm rồi, hồi đó tao bỏ Edo ra đi, cũng chỉ vì mấy chuyện rắc rối ở sông bạc. Đi ra bằng ngõ Koshu, có gập ghềnh đôi chút nhưng kín đáo hơn mấy con đường lớn. Bữa đó là ngày 11 tháng Chạp. Tao khởi hành từ vùng Yotsuya, chỉ mang đồ nhẹ để đi xa, áo mưa, giày cỏ, hành lý thì chỉ có hai cái túi nhỏ, cũng chả có ai tiễn đưa gì. Đi mà cứ nghĩ chắc là sẽ không còn dịp nào gặp lại mẹ cha nên thấy buồn hết biết, chân bước mà lòng cứ ngẩn ngẩn ngơ ngơ.

Bữa đó sao mà trời xấu quá cỡ thợ mộc. Tuyết thì đọng sẵn dày đặc đầy đồng, còn mây ở đâu mà kéo tới đen trời mịt đất. Thấy giữa chỗ trống không có một cây dâu trụi cả lá, có một con sáo đứng bám trên cành cứ kêu khàn khàn không ra hơi, coi bộ lạnh

quá nên bị đông cứng luôn cả cổ rồi hay sao không biết. Gió cũng ác, thứ gió núi đó mà! Lâu lâu nó thổi cho một cái lạnh buốt da, tung cả tóc cả nón ra. Tao thì xưa nay có phải đi xa lặn lội kiểu như vậy đâu, ở thành phố quen rồi cho nên lúng túng thấy rõ. Chỉ biết một tay thì giữ chặt cái nón, tay kia lo túm kỹ cái áo mưa, ráng đi mà bụng không đành, lâu lâu cứ ngảnh cổ nhìn lại phía Edo không biết là bao nhiêu lượt.

Mấy người đi đường thấy bộ dạng của tao chừng cũng lo giùm. Khi qua khỏi trạm Fuchu thì tự nhiên có một người trẻ - ờ, trẻ hơn tao mà coi bộ cũng hiền lành - bước tới sau lưng hỏi chuyện làm quen. Anh này ăn mặc cũng như những người khác nhưng cái tay nải vác sau lưng thấy đã phai hết màu, giải thắt lưng thì bạc thếp, tóc phía bên phải sới mất một lỗ, phần mặt chỗ ngang cằm thì tóp lại, coi ra thiếu thốn tiêu tụy, chắc bụi đời lặn dạn cũng đã lâu. Nhưng bề ngoài tuy thế mà anh ta tốt, đi qua nơi này chỗ nọ, cái gì biết thì chỉ dẫn cho tao rõ ràng cặn kẽ lắm. Tao cũng đang buồn cho nên thấy mừng là may mà gặp được người đi chung như thế này.

Đi chừng một lát, tao quay qua:

- Xin hỏi ông anh đi đâu?

- Dạ Kofu. Còn ông anh thì...?

- Dạ, đi ... đi Minobê.

- Chắc ông anh là người Edo. Ông anh ở đâu trên Edo?

- Dạ ở khu Kayaba-cho, tiệm của tôi tên Ueki.

- Vậy à? Tôi thì ở Fukagawa. Tên tôi là Jukichi, bán tạp hóa.

Đại khái cứ câu qua rồi câu lại như thế, cũng là người Edo với

nhau cả nên nói lung tung đủ thứ về Edo thật là vui, mà cũng quên được đường xa . Đi gần tới trạm Hino thì tuyết bắt đầu rơi. Cứ tưởng tượng nếu lúc đó mà đi một mình thì chả biết sẽ phải làm sao: Trời thì đã khá về chiều, tuyết thì rơi, bên kia sông chim hót buồn hiu, nghe náo cả ruột. Nếu ráng đi thêm thì chắc cũng được, nhưng lạnh quéo cả xương, chỉ biết tính chuyện nghỉ lại thôi. Rất may mà bên cạnh có tay Jukichi. Anh ta bàn:

- Tuyết rơi kiểu này là ngày mai chẳng đi đâu được cả. Chi bằng ráng lên một chút, đi nhanh thì tối nay đến được Hachioji.

Thế là cả hai ráng lội tuyết mà đi, đến đó thì trời tối lắm rồi. Dọc hai bên đường, mái nhà nào cũng trắng xóa vì tuyết, con đường nhỏ ở giữa thì lấm tấm dấu chân người in đều đặn trên mặt tuyết cũng trắng phau. Dưới mỗi hàng hiên thì nơi nọ chỗ kia có treo lủng lẳng dăm ba lồng đèn màu đỏ, lại có chiếc xe ngựa nào đó về trễ, tiếng lục lạc kêu leng keng nho nhỏ, nhìn quang cảnh mà cứ tưởng như đang đứng trước một bức tranh thật to, sống động, đẹp tuyệt!

Hai đứa đi thêm một khúc nữa. Anh chàng Jukichi đang đập tuyệt đi trước tự nhiên quay đầu lại nói:

- Đêm nay có nghỉ lại thì xin được chia phòng với ông anh.

Thấy không có gì bất tiện, mà anh ta nói đến hai lần, nên tao ừ liền:

- Vâng, xin theo ông anh. Nhưng tôi mới đến đây lần đầu, không rõ quanh đây có chỗ nào cho mình ở không?

- Ôi, lo gì! Gần đây có quán Yamajin, thỉnh thoảng tôi cũng ghé đó khá thường.

Tao theo Jukichi đến gần, mới biết đây là một trong những nơi có treo lồng đèn đỏ nhìn thấy lúc nãy. Quán còn mới, cái khách sảnh rất rộng, nối liền với một phòng ngang, có lẽ là dẫn thẳng ra

nhà bếp ở phía sau. Thấy lão quản lý đang ngồi sau cái quầy, bên cạnh lò sưởi. Hắn chẳng niềm nở gì cả, chỉ gật đầu bảo “hai ông đi thẳng ra phía sau”. Lúc đó vừa đói vừa lạnh mà nghe bốc lên mùi cơm canh quện với mùi lửa từ sau bếp và lò sưởi, rồi mùi hơi nước nóng, cả hai lật đật cởi giày đi vào liền. Cô gái trong quán cầm lồng đèn dẫn lên trên lầu, hai thằng tắm nước nóng đã đời rồi ra ngồi làm lai rai vài cốc. Mời nhau qua lại đầu chùng được năm bảy lần thì tay Jukichi bắt đầu nói liên tu bất tận:

- Loại rượu này cũng khá phải không ông anh? Suốt cả một vùng này mà kiếm cho được loại cỡ này thì chỉ có ở đây thôi đó nghe! À, có bài hát này hơi cũ, chẳng rõ ông anh có biết không:

Đừng nhắc là em đã có chồng
Rượu ngon lòng ấm, uống không nữa hoài

Mới ngang đây thì chưa sao, nhưng thêm được vài bình nữa là hai khoé mắt anh ta đã sụp xuống, mũi thì trở thành bóng lưỡng lên, cứ lắc lư cái đầu mà lè nhè:

Chữ ra..ằng ... xuân bắt tái lai
Ra... áng lên, cạn chén kéo hoài xuân đi
Tương phùng, mà ... dễ được mấy khi
Đèn khuya quán nhỏ ... tiếc gì nữa đâu
Lỡ ra, quá chén ... cũng vì nhau
Tửu phùng tri kỷ... biển sầu ... cũng vui!
I...i ... i...

Thấy giọng hát hết ra nôi, tao không cho uống tiếp, sợ ngày mai còn phải đi sớm. Y thì cứ đòi uống tới, nhưng bị ép đi ngủ nên nằm mà còn ca lải nhải, một lát mới chịu im, rồi bắt đầu ngáy khò khò, chả còn biết trời biết trăng gì. Chỉ riêng tao mới kệt. Một phần vì đó là đêm đầu tiên từ khi rời khỏi Edo, phần khác là trong khi bốn bề yên lặng mà lại nghe ngáy rầm rĩ bên tai nên không dễ gì ngủ. Bên ngoài hình như tuyết còn rơi, lâu lâu bị gió thổi tạt vào cánh cửa nghe kêu nhè nhẹ. Anh chàng bụi đời kia thì ngủ say thẳng cẳng, có thể còn đang muốn hát tiếp trong giấc mơ không chừng, nhưng tao thì cứ thao thức, nghĩ đêm nay mình không còn ở Edo nữa, những người thân hân cũng đang trần trọc ngủ chẳng yên. Tự nhủ mình chả phải là lúc để lòng ủy mị,

nhưng cứ miên man nghĩ quanh nghĩ quẩn thì hai con mắt lại ráo hoảnh ra, rớt cục nằm mà chỉ mong sao cho trời sáng quách cho rồi.

Lúc đó giờ điểm vào đúng canh ba, thao thức mãi đến canh tư vẫn còn nghe tiếng điểm nhưng sau đó chợp mắt đi lúc nào không biết. Được bao lâu chả rõ, chợt mở mắt ra thì thấy cây đèn dầu trên đầu nằm đã tắt ngúm, chắc là do chuột phá. Còn anh chàng bên cạnh thì từ đầu hôm trở đi vẫn cứ ngáy vang nhà, lúc đó sao lại im ru như xác chết, ngay cả hơi thở cũng chả nghe. Tao cảm ngay được có cái gì không bình thường. Đang nằm ngẫm nghĩ thì bỗng từ đâu có một bàn tay thò vô trong mền rờ rẫm, rồi từ từ tìm tới chỗ túi tiền cột quanh bụng. Thôi đúng rồi, tên này là dân ăn trộm, đoán người mà chỉ nhìn bề ngoài thì hồng hét! Nhưng trộm kiểu này thì xoàng quá, tao thấy nực cười mà cũng hơi tức một điều là nó như thế mà mình không biết, còn ngồi chung uống rượu, chén chú chén anh!

Nhưng để kể tiếp: Tao thủ sẵn, chờ bàn tay của y mới đụng vô định gỡ túi tiền là chụp một cái rồi bẻ quặt lại thật mạnh. Y hoảng lên, giựt tay định bỏ chạy nhưng bị tao lấy cái mền trùm

luôn lên đầu rồi ngồi đờ lên như cỡi ngựa. Y lúng túng vùng vẫy để thò cái mặt ra. Tao tưởng sao, không ngờ y rống lên “bớ người ta, nó giết tui, cứu, cứu!”

Đã ăn cướp còn la làng! Tuy từ đầu đã biết là dân không đảng hoàng nhưng đâu ngờ y lại tồ quá mức như thế? Tao nổi doá, sẵn tay vác cái gỏi gổ tọng cho mấy cái nên thân vô mặt. Đang nửa đêm thanh vắng mà tự nhiên nghe âm ỉ, thôi thì nào chủ quán nào dám làm công, rồi khách ở những phòng khác, kẻ đèn người đuốc lật đật chạy túa lên. Thấy y đang bị tao ngồi đờ đầu dí bẹp xuống dưới sàn, chỉ có cái mặt là ló ra khỏi mền đang ráng ngáp ngáp mà thở, ai nấy đều bò lăn ra mà cười.

- Ông chủ ơi, tôi bị con rệp này cắn lỗ gây náo động, xin lỗi tất cả bà con!

Tao chỉ nói có chừng đó, khỏi cần phải cắt nghĩa gì dài giòng. Lập tức mấy người làm công lấy giầy trói chặt y lại năm vòng bảy lượt rồi vác thẳng xuống dưới lầu, xồm xởi như bắt được

một con dã nhân hay thủy quái gì đó không bằng.

Đám này mới đi xong thì ông chủ quán bước tới xoa tay lễ mễ:

- Dạ, chuyện cũng không ngờ, làm phiền đến quý nhân. May mà tiền bạc với đồ đạc không có gì mất mát, cũng thật đáng mừng. Cái tên kia thì sáng mai chúng tôi sẽ đem lên nạp ngay cho nhà chức trách. Ngoài ra còn có chỗ nào sơ sót, cũng xin hoan hỉ mà bỏ qua cho!

- Không có chi, mọi sự cũng tại tôi lựa người đi chung mà không cẩn thận, đâu phải tại quán mà ông xin lỗi! Thôi đây có một chút gọi là lấy thảo, ông mua giùm tôi cho mấy anh trẻ trẻ lúc nãy một tô mì tô cháo gì đó ăn cho ấm bụng.

Lão ta đi xong, tao thở phào vì được yên tĩnh trở lại. Nhưng khoan tay nằm mãi vẫn không ngủ được, mà chả lẽ cứ nằm hoài chờ đần như mấy bọm thất tình? Cho nên lại nhòm dậy, tuy trời chưa sáng nhưng mình đi sớm thì tốt hơn. Nghĩ là làm liền, tao

thay quần áo, đi ra nhè nhẹ sợ làm mấy người khách khác mất giấc. Đến ngay cầu thang, định xuống quây để trả tiền phòng thì nghe bên dưới đang nói gì lao xao. Lắng nghe thử thì có ai đó nói gì tới cái tên Nezumi Kozo mà chú mày khen lúc nãy. Tao đâm hiếu kỳ, để bao hành lý dưới chân rồi ngồi nhìn xuống xem sao. Thì ra ở dưới đó anh chàng Jukichi nhà ta đang bị trói ngồi xếp chân dưới đất, có sợi dây dài buộc anh ta vào một gốc cột lớn, giống như người ta thường buộc trâu bò vào dưới gốc cây. Dưới ánh đuốc sáng thấy có ba người đứng vây quanh y, ai nấy đều tay áo xắn lên, bộ dạng hầm hầm. Lão quản lý đứng gần y nhất, tay lăm lăm một cây thước to bản, cái đầu hói thì bưng bưng như muốn bốc hơi. Lão ta hậm hực:

- Thiệt đó nghe. Cái thằng trời đánh này, ăn trộm quen thói, rồi có ngày còn quá tay hơn cả tên bọm Nezumi Kozo nữa. Thiệt đó nghe. Nó mà cứ kiêu này hoài thì mấy cái quán tụi mình suốt cả vùng này mang tiếng chết! Bữa nay có đập nó chết tươi cũng là làm phước cho cả làng chứ phải chơi đâu!

Anh chàng đánh xe râu ria ghé mắt dòm sát vào mặt tên Jukichi

rồi nói xen vô:

- Nhưng mà, phải nhìn mặt cho kỹ mới biết là dân thứ gì. Cái thằng chết tiệt này, sao mà nó là Nezumi Kozo được? Anh Quân chỉ nói vậy thôi!

- Đúng rồi, - một người trẻ hơn đang cầm cái ống tre thổi lửa tiếp lời. - Thằng này thì cỡ ruồi muỗi để mèn thôi!”

- Thiệt đó nghe. Cái thằng khỉ mốc này mà được cái gì? Chưa móc được ví của ai thì đã bị người ta lột hết tuốt luốt, trần truồng như nhộng!

- Phải, đồ cái thứ mày mà cũng dám bò ra đường cái làm ăn! Chẳng thà biết thân, xin đi theo mấy đứa con nít, cột cục nhựa ở đầu cần câu thò vô ăn trộm tiền trong mấy cái hộp công quả trước chùa coi bộ còn hợp hơn!

- Chắc cũng không làm nổi chuyện đó đâu! Tài nghệ của thứ này thì chỉ mặc đồ rách ra đứng ngoài ruộng làm bù nhìn để hù mấy con chim là giỏi lắm rồi!

Gã Jukichi tuy tức vì bị xỉ vả điều cốt nhưng chỉ ngồi yên, đôi mắt cứ chớp chớp. Tuy nhiên khi anh chàng trẻ luồn cái ống thổi lửa tre dưới cằm để nâng mặt y lên, gã bỗng nổi giận, la lớn:

- Ê, lũ khốn kiếp này, tụi bây biết tao là ai không mà cứ miệng lẩn lười mỗi ăn nói xỏ xiên? Tuy rằng trộm nhưng cũng có thứ! Nói cho lũ mày biết, anh của tụi bây đây nhé, một mình dọc ngang bờ cõi, không oai vang tột đỉnh nhưng cũng không phải là thứ thường. Tụi bây một bọn nông dân bần cốt, sao dám to gan lớn mật, lải nhải nói điều bậy bạ khi dễ người ta?

Cả đám nghe vậy đâm ra chung hứng. Thật ra lúc đó tao cũng đã xuống đến nửa cầu thang rồi, nhưng thấy y nói hùng dũng như thế nên đứng nán lại xem thử ra sao. Lão quản lý thế mà có vẻ là người tốt bụng, nghe nói vậy thì ngừng lại nhìn hẩn chăm chăm,

sững sờ tới độ quên mất là mình đang nắm thanh thước gỗ trong tay. Nhưng gã đánh xe có vẻ cứng cựa hơn, gã vuốt vuốt bộ râu rồi hất hàm hỏi:

- Ăn trộm thì vinh quang cái con mẹ gì? Nói cho mày biết, trong một buổi mưa lớn ba năm về trước, tao đây đã từng tay không mà bắt được mãnh thú nhà trời. Cái biệt danh “ông Kanta ở Yokohama” mà thiên hạ vẫn hay đồn chính thị là mỗ gia đây! Thứ tép riu như mày thì nói thiệt, ông chỉ cho một đạp là ngum cù đeo ngay, đừng tưởng bở!

- Cóc xì! Nói toàn chuyện trên trời dưới đất, bộ tưởng anh đây là thằng dễ dọa già dọa non hay sao hả? Tụi bây mà biết anh đây là ai thì chắc chắn phải giật mình choáng váng. Để anh nói sơ qua cho mà rõ, cả bây lo ngoáy tai cho kỹ mà nghe!

Nói xong, y bắt đầu sửa giọng cho ra vẻ trịnh trọng. Lúc đó trời lạnh nên nước mũi của y chảy đọng trên chót mũi, một nửa mặt từ mang tai xuống tận cằm thì sưng vếu lên vì bị tao giáng cho mấy cú thật mạnh hồi nãy, trông rất khó coi. Nhưng ba đứa què

mùa đó nghe nói thể đâm ra rụt rè, trong khi y thì dáng bộ ra vẻ oai phong. Y vốn quen chuyện mồm năm mép mười từ thuở nào đâu nên ăn nói nghe thật lanh lợi trơn tru, làm cho gã râu ria “tay không bắt thú” kia cũng đâm ra hết còn sùng sỏ. Thấy cả đám có vẻ chùn hấn lại, y bắt đầu lắc lư cái đầu, liếc xéo một cái rồi đồng dặc:

- Máy thằng đế nhũn này, tụi bây hồi hộp muốn nghe lắm chứ gì? Chuyện thể này nhé! Đứa nào lỡ nghĩ anh đây là dân trộm vặt thì quá làm to! Chính ở vùng này chứ đâu, cuối mùa Thu năm ngoái có người lên vào dinh quan huyện trong một đêm mưa gió, lấy hết tiền bạc trong tủ không chứa một xu nhỏ, tụi bây chắc có nghe, nhưng biết ai không? Anh đây chứ ai!

- Mà? Vào dinh quan lớn?

Chỉ một mình lão quản lý hỏi như vậy nhưng cả đám ai cũng giật mình. Anh chàng trẻ người coi bộ sợ muốn vỡ mật, kêu lên một tiếng rồi lật đật lùi tới hai ba bước.

- Chứ ai vào đây nữa? Nhưng chừng đó thì thắm gì! Mới mấy tuần trước đây, có hai người bảo tiêu mang tiền qua tới đèo thì bị giết, tội bây chả nghe là ai ra tay à?

Gã Jukichi nói xong, hít mũi mấy cái rồi dắc chí kể thêm một lèo, nào là lên vào nhà kho lớn ở Fuchu, nào là đốt trạm Hino, nào là hiếp dâm một cô đi hành hương trên núi, toàn là những chuyện bạo gan táo tợn. Nhưng vậy mà cả đám kia đâm ra sợ, bắt đầu tỏ ra khép nép hẳn xuống. Đặc biệt là anh chàng đánh xe lực lưỡng. Anh ta nhìn tên trộm chăm chăm nhưng bây giờ hai cánh tay to đã khoanh lại trước ngực, giọng nói nghe ỉu xìu:

- Ông đúng là hạng dữ dội ác liệt chứ phải thường đâu!

Hắn làm tao muốn bật cười, nhưng cũng ráng mà cầm lại. Lúc đó trời lạnh thêm nên gã Jukichi run lập cập, nhưng miệng y vẫn cứ thao thao:

- Sao, giờ thấy được rồi há? Nhưng anh đây còn độc địa động trời hơn nữa, tui bây không tưởng nổi đâu! Biết tại sao anh đây phải đi khỏi Edo không? Coi bàn tay đây nè, tui muốn lấy tiền nên đã siết cổ mẹ ruột của anh đây chết tươi, chuyện lòi ra nên phải chuồn đi đó thôi!

Y cứ như một kịch sĩ có tài, nói nghe ngon lành, thản nhiên, làm cả ba người như muốn dội lại vì nể, khuôn mặt của y sừng húp mà người nào cũng nhìn với vẻ thật kính cẩn. Tao thấy chuyện khôi hài, không nhìn được nữa định bước ngay xuống nhưng lại nghe lão quản lý vỗ tay đánh đét một cái rồi nói với hắn:

- A, hiểu ra rồi! Thiên hạ biết ông qua cái tên Nezumi Kozo phải không?

Y lờm một cái rồi ngạo nghễ:

- Đã đoán trúng thì thôi cũng chả giấu giếm gì nữa. Nezumi

Kozo, con người nức tiếng ở Edo, xa gần bàn tán, chả phải ai đâu xa lạ, thực sự chính là anh đây!

Y vừa nói vừa cười đầy vẻ khinh bạc. Còn đang định nói thêm gì đó thì bỗng rùng mình rồi hắt hơi mấy cái liên tiếp làm cái oai phong mới có được bị giảm bớt đi. Tuy vậy đám người kia thì vẫn kính nể lắm, đứng nhìn y mà thán phục như nhìn một lực sĩ đang chiến thắng trên võ đài. Anh chàng đánh xe dè dặt hỏi:

- Tôi cũng nghĩ chắc là ông chứ chẳng ai. Tôi đây cũng không phải tay thường, ba năm trước đây đã từng tay không bắt được mãnh thú nhà trời, cho nên nghe tiếng tăm của Kanta ở Yokohama ai cũng ngán, con nít đang khóc mà nghe dọa cũng im re. Vậy mà trước mặt tôi, thấy ông thật cừ, cứ ung dung không nao núng chút xíu nào cả.

- Đây đúng là tay cừ, hèn chi con mắt sắc bén, có thần!

- Thiệt đó nghe! Từ đầu đã biết ngay là dân thứ sộp, ngon lành

hơn các tay nhà nghề tới mấy chục lần. Ở đời vẫn có may có rủi, tài đến bậc thầy còn có khi trượt bót, người giỏi đi mấy mà hai tay bùm nước cũng có lúc nó trào ra! Bữa nay không hiểu sao đó chứ như bình thường thì khỏi nói, chắc tất cả khách trên lầu hai kể như bị lột sạch bách, không ai còn sót được một đồng.

Tuy chưa đến nỗi mở dây thả trôi nhưng bây giờ bộ dạng cung cách của ba người đối với y ta đã khác hẳn. Gã Jukichi được thể càng đâm ra lớn lối:

- Nè, ông quản lý, Nezumi Kozo này bữa nay đến đây là quán ông hên lắm đó. Giờ thì cổ họng đã khô queo, cũng tại ba cái chuyện lằng nhằng vì cái quán này. Thôi có rượu đâu mang ra cho anh đây một ít. Lấy chén gì cũng được, không cần chi cái bề ngoài!

Đứa đòi đã ngang như cua mà đứa nghe thực cũng ngu, cứ làm theo riu riu. Tao nhìn lão quản lý đang lễ mễ cho y uống rượu mà thấy ngứa mắt, không cười chi riêng ba tên trong quán mà ngán ngẩm cho cái kỳ cục của người đời. Nghĩ cho đúng thì đốt nhà

cướp của dĩ nhiên tội phải nặng hơn trộm vặt với móc túi. Nhưng cứ nhìn vào đám đứng dưới kia thì biết, gặp trộm thứ dữ thì cúi đầu cung kính, nghe đến tên Nezumi Kozo thì mời uống rượu, còn đụng kẻ trộm tép riu thì đập đánh xỉ vả. Cho nên giá mà tao có đi ăn trộm, chắc chắn là không dại gì đi làm thứ trộm cò con!

Nhưng không lẽ cứ đứng hoài một chỗ mà nghĩ quanh nghĩ quẩn, tao thấy có lò mặt ra cũng phải lúc nên bước mạnh chân cho mọi người nghe tiếng đi xuống. Đến gần đám đó, tao đặt túi hành lý xuống đất rồi nói với lão quản lý:

- Tôi muốn đi sớm, ông làm ơn tính tiền giùm.

- Dạ, ngài định đi sớm thế sao? Chúng tôi có chỗ sơ suất, không giữ ngài được lâu, mong ngài đừng chấp. Mà hết thầy anh em chúng tôi xin cảm ơn ngài đã cho quà lúc nãy. Thật may quá, bây giờ tuyết cũng đã hết rơi.

- Lúc mới bước xuống tôi cũng nghe được nhưng không rõ lắm,

thằng này bảo nó là tên trộm nổi danh Nezumi Kozo, không biết phải không?

- Dạ, hình như vậy thì phải. Ôi, tụi bây đâu mau lên, lấy giày lại đây! Còn áo mưa của khách, đưa nào để đâu? Thiệt đó, coi bộ đúng là dân siêu, loại dữ dội! Dạ, để tôi lo tính toán lẹ lẹ để ngài đi.

Lão ta hơi ngượng khi thấy tao, nên nói xong là lật đật chạy vô bên trong, tính toán lách cách gì đó. Tao ngồi xuống xỏ giày vô, rồi rút cái điều ra rít vài hơi và nhìn tên trộm. Bây giờ y thấm rượu lắm rồi, mặt đỏ gay đến cả hai bên màng tang. Không biết y mắc cỡ hay sao mà liếc tao rồi quay đi chỗ khác. Tao thấy cũng hơi tội nghiệp, lựa lời nói từ từ:

- Này ông bạn Jukichi! Chuyện gì không đáng thì mình đừng nói. Ông xưng là Nezumi Kozo, mấy người chắt phác nghe thì tin liền, nhưng như thế cũng không tốt lành gì cho ông đâu!

- Cái gì? Định bảo tao không phải là Nezumi Kozo hả? Biết quái gì mà nói! Vậy mà có kẻ cứ mở miệng là kêu “ngài, ngài”!

- Thế này nha! Cứ gáy hoài một bài như vậy thì mấy người này tin thật chứ chả phải là không. Nhưng mà ca mãi nghe riết rồi cũng chán chứ? Trước hết, nếu ông thực sự là tay Nezumi Kozo nghiêng trời lệch đất thì không ai lại sượng miệng đem hết tội lỗi mình đã làm mà cung khai ra. Tiếp theo, nếu quả tình ông cứ một hai bảo mình là Nezumi Kozo thì chắc là từ quan quyền cho tới thứ dân ai cũng đâm ra tin như thế, mà đã vậy rồi thì sắp thấy rõ, có nhẹ ra cũng tù tội một gông, mà nặng thì đến chặt đầu treo cổ. Như vậy đó, ông còn ưa làm Nezumi Kozo nữa không?

Y ta nghe có vẻ thâm nên mặt mày hoảng hốt, lật đật trả lời:

- Tôi xin lỗi vậy, thật ra có phải Nezumi Kozo gì đâu, chỉ là thứ trộm thường thường thôi.

- Thế mới có lý chứ, nhưng đốt nhà cướp của cũng là tội ác tày trời, bị xử tử là cái chắc!

Tao vừa dọa vừa nghiêm nghị nhìn thẳng vào mặt y. Lúc đó y đã tỉnh ra, mếu máo nói như muốn khóc:

- Dạ đâu đến thế, đó toàn là những chuyện tôi phịa ra thôi. Như đã có nói với ông, tôi quả thực là Jukichi, buôn bán tạp hóa, năm nào cũng qua lại vùng này mấy lần nên chuyện gì thiên hạ kháo nhau tôi đều biết hết. Thành ra mới nhận vợ vào mà nói đại ra vậy thôi.

- Ủa! Mới rồi thì tự nhận là ăn trộm, bây giờ lại nói là buôn bán tạp hóa. Ăn trộm mà đi buôn tạp hóa, xưa nay có ai từng thấy thế bao giờ?

- Chắc là ông hiểu được cho tôi, bữa nay là lần đầu tôi dám mó tay đến tiền bạc của người khác. Mới mùa Thu này vợ tôi bỏ nhà

ra đi, rồi từ đó làm ăn thất bại mãi, đâm ra mỗi ngày mỗi tệ dần. Cũng vì cái khó nó bó cái khôn, nên đâm ra có phút nhẹ dạ, lỡ phạm đến ông!

Có ai ngu đến nỗi không biết là y lẹo lưỡi, vẽ vờ ra để che giấu nghề ăn trộm đâu! Nhưng tao cũng chán, không muốn nói chi, chỉ ngồi yên mà nhồi thêm thuốc vô điều. Tuy nhiên anh chàng trẻ người và anh đánh xe kia thì khác, nghe y nói chưa dứt là đã ùng ùng nổi giận. Cả hai xông tới đập cho y nhào lặn ra, tao có muốn can cũng không kịp.

- Cái thằng tráo trở, tưởng đặt ra lắm điều là qua mặt được bọn tao hả?

- Cho mày lãnh đủ nghe thằng kia!

Thế là ông thổi lửa bay vô, sào tre giáng xuống, thôi khỏi nói. Tội nghiệp cho gã Jukichi, mặt mày lại thêm sưng húp, đầu thì

nổi lên đến mấy cục u!

o o o

- Đại khái thì chuyện đầu đuôi nó như thế!

Anh chàng có nước da ngăm đen nói xong, vói tay ra cầm chén rượu đưa lên môi nhấp nhấp. Nhìn qua bờ bên kia, ánh hoàng hôn đã thôi le lói trên bức tường thấp, mấy nhánh liễu rủ dọc theo ven sông cũng đã ngả màu đen sẫm không biết từ lúc nào. Khắp chân mây mặt đất, mọi vật đều trở nên yên lặng; tiếng chuông chùa điểm thu không cũng bắt đầu vọng xuống từ phía núi San-en, ngân dài trên sông nước. Phải ở vào những lúc như thế này mới cảm được là mùa Thu đã thực sự đến: một hơi gió nhẹ đến lay động bức màn treo gần chỗ ngồi, vài tiếng quạ lẻ loi từ khu rừng thưa bên cạnh, màu sáng lạnh của ánh nước từ chiếc đĩa to để trước mặt hai người. Bên trong căn gác tối xuống dần dần. Cô hầu bàn đã thắp sẵn một cây nến lớn, lấy tay che ngọn lửa hồng đang lung linh nhảy múa, từ dưới cầu thang chậm chậm

bước lên.

Gã nhỏ người thấy anh kia nâng chén lên môi cũng cầm nguyên cả bình rượu con lên tu cạn một hơi rồi nói:

- Cái thằng lưu manh đó, đúng là mặt dày mày dạn! Nó nghĩ sao mới được chứ? Chả lẽ không biết Nezumi Kozo là núi Thái Sơn của dân trộm nhà nghề trong cả nước, có biết bao nhiêu người nể phục như bọn em đây. Không biết đại ca lúc đó nghĩ sao, chứ em mà ở đó thì chẳng dễ yên, thế nào nó cũng mềm xương là cái chắc!

- Chuyện chỉ mới thế thì đã sao đâu mà dữ vậy? Thứ tép riu mà khi nguy cũng biết lấy tên của Nezumi Kozo để làm bùa, nội chừng đó thôi cũng làm cho ông ta khoái chí chứ?

- Nhưng đại ca, thứ đó mà dám cả gan đi xưng là Nezumi Kozo, mình bảo là ông ta khoái chí được sao?

Thấy anh ta cứ hậm hà hậm hực, anh chàng da ngăm đen xích lại gần hơn một chút, cười cười mà bảo:

- Nghe đây, tao đã bảo là ông ta khoái chí thì chắc chắn không sai vào đâu được. Mấy lâu nay chưa nói ra với chú mày, chứ cái

tay Nezumi Kozo lừng danh ở Edo ba năm về trước thì tao biết rõ.

Nói đến đó, anh ta đưa đôi mắt sáng quắc liếc chùng khắp hết chung quanh, tay vẫn còn nâng chén rượu ngang môi:

- Chẳng ai nào khác, chính là Jirokichi này vậy!

Văn Lang Tôn Thất Phương *dịch từ nguyên tác tiếng Nhật.*

Canberra, 07/2004